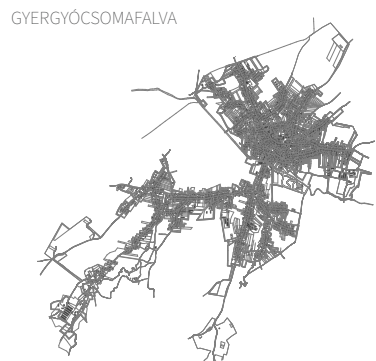

A VÍZ ÚTJA

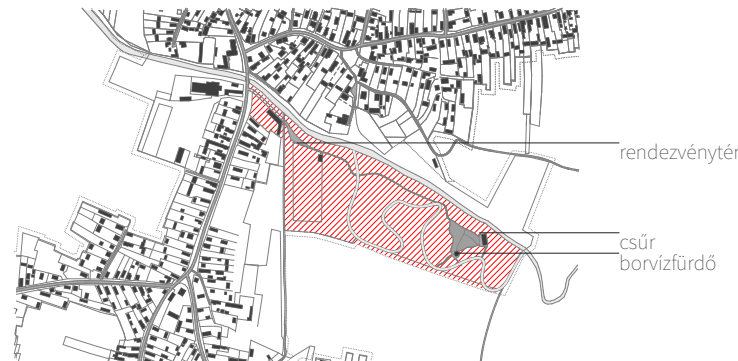
GYERGYÓCSOMAFALVA
BORVÍZPALACKOZÓ MANUFAKTÚRA ÉS PIAC

SZÉKELYFÖLD, A FORRÁSOK FÖLDJE

„Kovácsna a borvizek hazája. A szőlő még csenevész formájában sem terem meg ezen a vidéken. Talán ez az oka, hogy a bort kedvelő székely nép a vastartalmú, pezsgő, szénsavas ásványvizet nevezte el borvíznek. Ebből is látszik, milyen szerény nép a székely. Ha nagyzóló nép lenne, bátran mondhatná borvíz helyett pezsgő víznek is. Mert pezseg, lobog, forr a kovásznai ásványvíz, ahol utat tör magának a mélyből egy-egy forrás, ott megmorajlik a föld.”

- Ignác Rózsa -

E faluban alig találunk felemlítésre méltót, legfeljebb azt, hogy a múlt században Gyergyó derékszéke itt székelt (Benkő Sp. Tr.) és hogy a Marost kivéve, édes vizet itt találni nem lehet, mert bárhol ássanak is kutat, mindenütt ásványos víz fakad fel; egyik ily forrás a bort is főzi, s oly erős, hogy borszéki helyett hordják szét.”

- Orbán Balázs : Székelyföld leírása, XXX. Gyergyó délnyugat szöglete. -

CSÍKSZENTDOMOKOS KÖRNYÉKE

MAROSFŐ KÖRNYÉKE

HAVASI ESZTÉNA

SZÁRHEGYI FEDELESHÍD A MAROSON

GYERGYÓCSOMAFALVA LÉGI FOTÓ

GYERGYÓCSOMAFALVA LÉGI FOTÓ

GYERGYÓCSOMAFALVI KILÁTÓ

KŐZUGÓ ÉPÍTŐTÁBOR 2012

TERVEZÉSI HELYSZÍN, MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

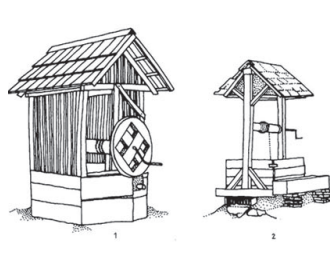
CSOMAFALVI FEREDŐ ÉS SZAUNA

RENDEZVÉNYCSŰR

BORVÍZFÜRDŐ ÉPÍTŐKÁLAKA 2008

SZÁRHEGYI FEDELESHÍD A MAROSON

SZEDER PATAKA, HÄTTÉRBEN A DÉLHEGYES

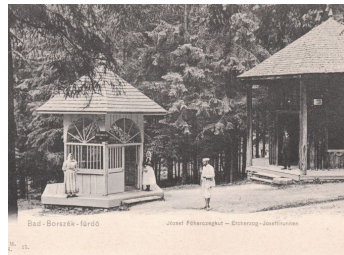
BORVÍZ KIÁLLÍTÁS A CSŰRBEN

MOSÓ NŐK A MAROSBAN

JÓZSEF FŐHERCEG KÚT, BORSZÉK

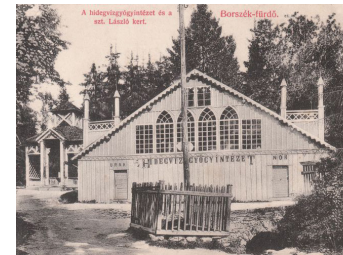
KÁSZONFÜRDŐ

BORVÍZGYÁR, DUGASZOLÓ ÉS PALACKOZÓ

HIDEGVÍZ GYÓGYINTÉZET, BORSZÉK

KOSSUTH KÚT, ÜNNEPSÉG

A VÍZ ÚTJA

Gyergyócsomafalva Görgényi-havasokat és Harghita-hegységet összekötő Délhegy lábánál, a Maros két oldalán fekszik. A község szimbóluma a Délhegy kúpja, a maga 1695m-es magasságával.

A falu borvízkútjairól híres, azt tartják, hogy itt minden ásónyomra borvíz tör fel, összesen 86db borvízforrás és kút található. Három természetes forrás maradt fent: Csonka Kati kúpjú, Töltési kúpu és a Maroshíd alatti borvízforrás. E források megjelölését biztosították a szegény családoknak, vizes korsókban szénával tömött szekerekben hordták szét a vizet, különböző településekben, városokban.

Viszont a székely ember legfőbb megjelölését a fa biztosította. Az élete folyamán végig jelen volt, sőt még azután is, bölcsője fából készült, mint ahogy földi utazása végén a fejfája is. Ebből fakadóan a székely építészeti kultúra kiemelkedő gyöngyszemei a különféle vízimalmok. A Maros folyó kitűnő szállítási útvonal volt, tutajokkal Marosvásárhelyig onnan pedig egészen Szegedig tudták szállítani a kitűnő minőségű faanyagot. A gazdaság virágzott.

Az idők folyamán a nyugati világ szele lassan elérte Székelyföld területét is. A népvándorlás újfajtájával találkozhattunk. Családapák fiaikkal nyugatra mennek munkát vállalni, a jobb megjelölés biztosítása érdekében. A környező városokban az ipar hanyatlóban van, a települések szép lassan elnéptelenednek.

Az otthon maradt emberek az autonóm életforma kialakításán munkálkodnak, helyi erőforrásokat kiaknázva kis családi vállalkozásokba kezdenek, ezzel segítve a faluturizmus virágzását.

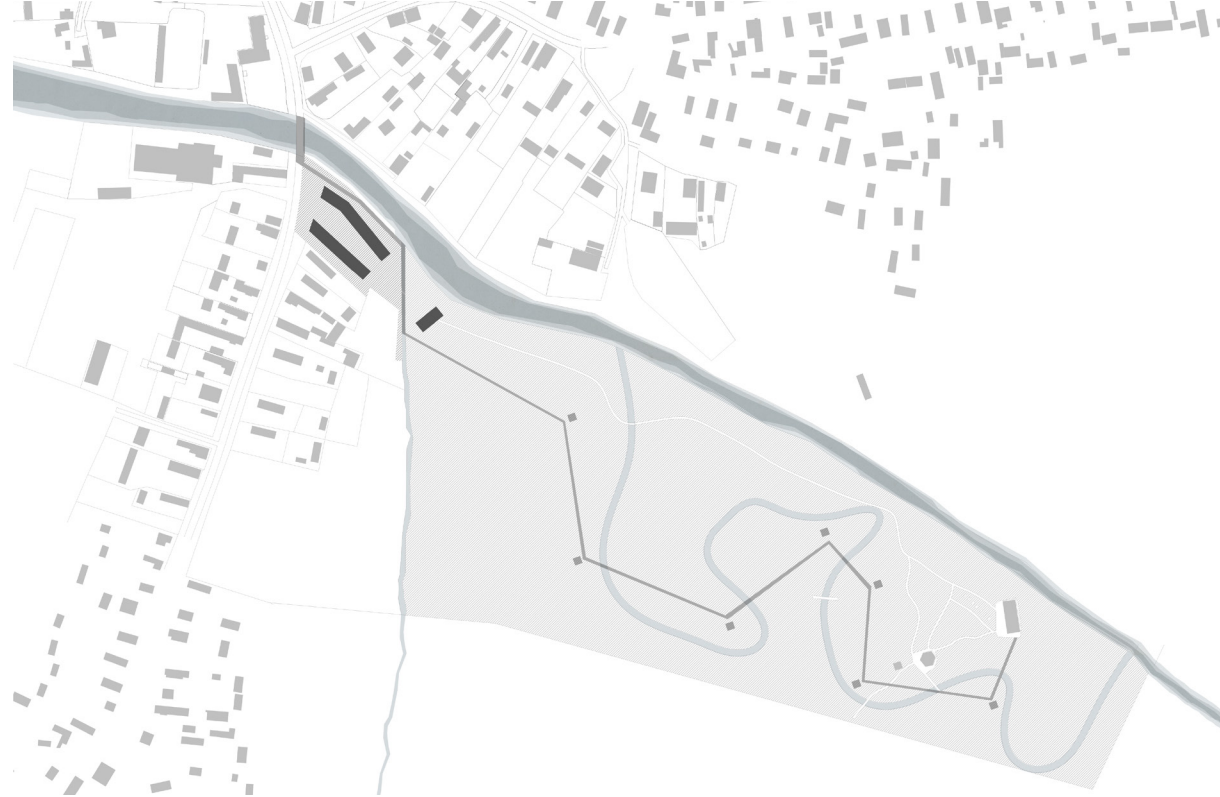
A nyugati rohanó világ lakói pedig, erre a periférián, de mégis centrumban lévő kis szigetre menekülnek a világtól.

Adott a kérdés mi okozza ezt a hihetetlen intenzív elvándorlást? És hogyan lehetne megfékezni? Az ipar milyen formában jelenhetne meg ismét településeinken?

BEÉPÍTÉS VIZSGÁLAT

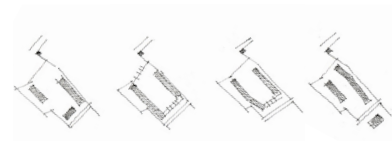
HELYSZÍNRAJZ

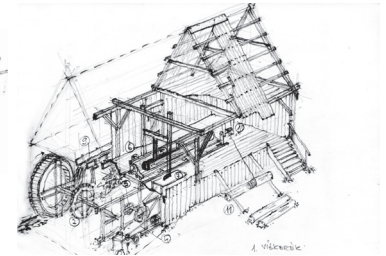
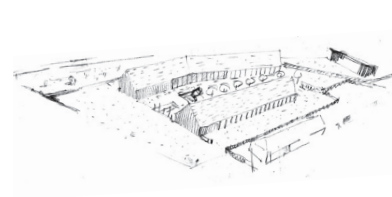
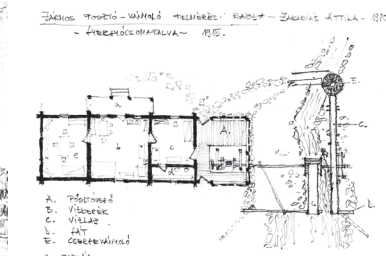
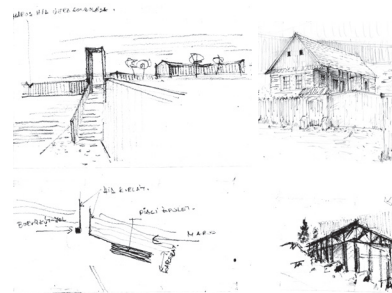
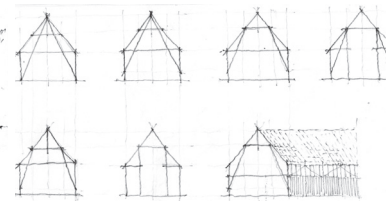
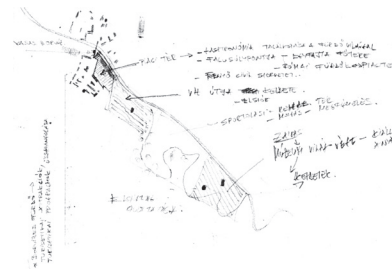
AVÍZ ÚTJA

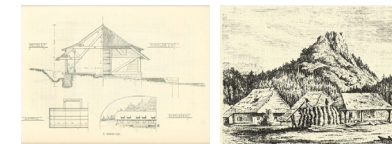
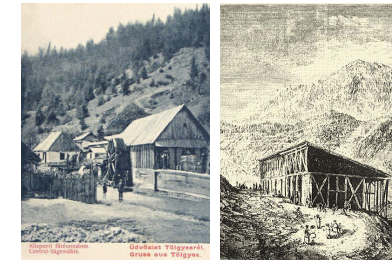
AVÍZ ÚTJA - ÁLLOMÁSOK

- / táncház
- / gazdanap, falunap
- / szüreti bál
- / családi napok

TÖMEG

BORVÍZPALACKOZÓ MANUFAKTÚRA ÉS PIAC

A maros vízszabályzásából következően kialakult egy Holt Maros ág, amelyet Borvízépítő kalákában Herczeg Ágnes és csapata készített el. Helyet kapott 2012-ben egy rendezvény csűr is, ahol táncházak és különféle gasztrókulturális események szoktak helyet kapni. A terület leszakad a település szerkezetétől, nem teremt a folyón kívül semmi fizikai kontaktust a területtel, így az ide látogatók hosszasan érdeklődés után jut csak el a célállomásra.

A terület természeti adottságokban gazdag, ezen kívül a település legrangosabb eseménye a Szent Péter és Pál falunapok, szintén itt kapnak színteret. A helyszínválasztást pedig a Maros híd alatt található borvízforrás alapozta meg.

A vizekkel való személyes kapcsolat 2012-ben indult, Hidépítőtábor szerveztünk diáktársaimmal közösen a Közúgó vízeséshez, amelyet Orbán Balázs említ Székelyföld leírásában, viszont a köztudatban nem szerepelt a vízesés. Elhatároztuk, hogy beépítjük, és méltó helyre emeljük azt.

Azóta nagy érdeklődésnek és turisztikai célpontnak örvend.

TELEPÍTÉSVIZSGÁLAT

A Maros folyó ketté szeli a települést, a település szerkezet tipikus, oldalhatáros keresztcsúrral lezárt parcellák jellemzik, viszont a Maros közelében a szerkezet vált és reagál a folyó nyomvonalára.

Három tömegből áll az épület egység, palackozó, piaci és vendéglátó egység meg egy fedett nyitott színpad. Fontos mottóm volt a tervezés során a „frissesség”.

A két tömeg követi az oldalhatáros telepítési rendszert, viszont a keresztcsűr kimozdul a tengelyből és hátrább kap helyet. Ezáltal teret biztosítva a piaci és egyéb rendezvényeknek.

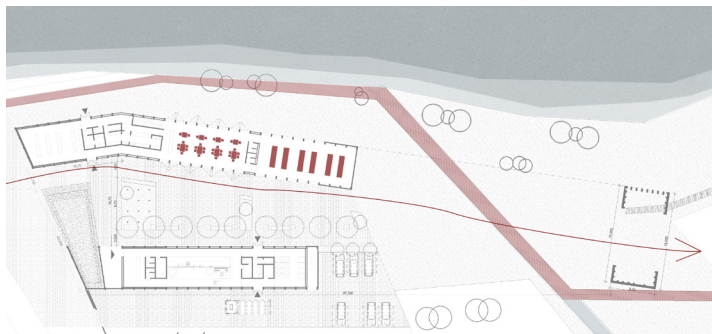
A piaci és a vendéglátó egység megtörik, követve a folyó irányát és egyben tartva az utcakép vonalát. Míg a palackozó tömege követi az eredeti telekosztást.

A palackozó és a piaci egység között egy köztér jön létre, amely átenged a természeti kaszálós világba.

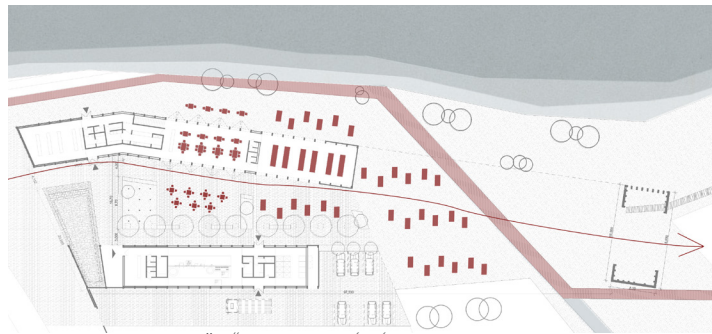
Itt alakult ki a Víz útja mottóm. Elhagyva a teret, a természeti séta során a maros holt ágát követve, annak kanyarulatában ahol a víz folyása lelassul, a borvízfürdőhöz hasonló építmények létesülnek, hogy maga az ember is lelassuljon és élvezhesse a természet adta csodákat.

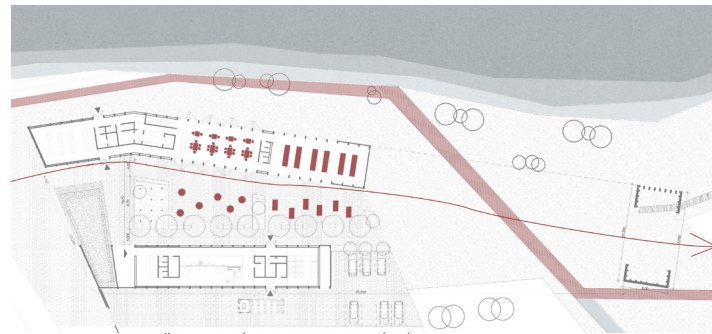
TÉRHASZNÁLATI ÁBRÁK

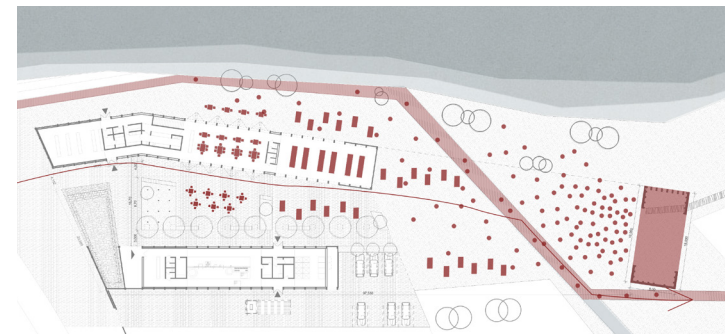
PIAC - FOGYASZTÓTÉR

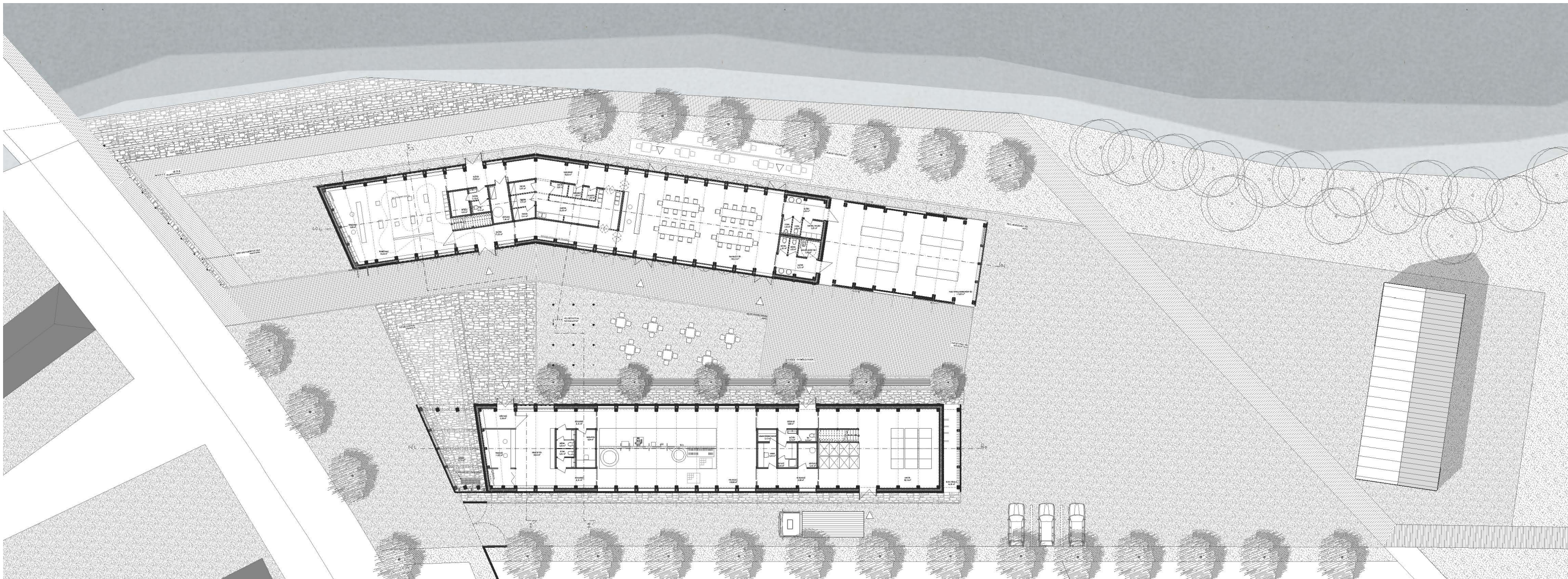
NAGY PIAC - KITELEPÜLŐ FOGYASZTÓTÉR

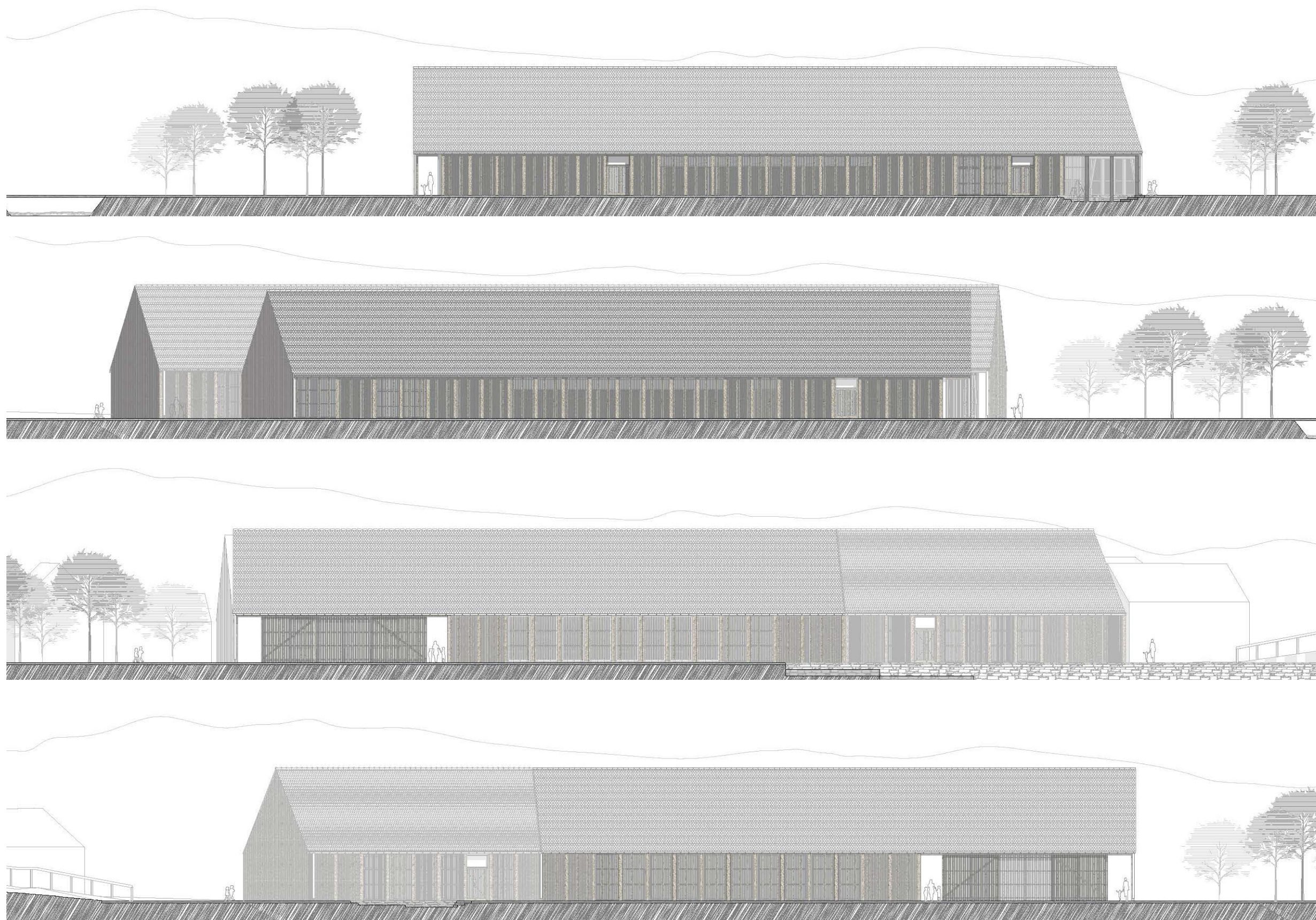

GAZDANAP - SZÜRETI BÁL - ADVENTI VÁSÁR

FALUNAPOK

TÉRSZERVEZÉS - FUNKCIÓK

Cél volt a turisztikai attrakciók és a turisztikai programok összehangolása. Így két funkció található. Egy palackozó egység és egy gasztronómiai világot felvonultató épület.

A palackozó épületrészénél található egy fedett nyitott kútház, ahol szemléltethető és megkóstolható a víz természetes formájában. Az épületben pedig bemutatásra kerül a borvízről egy kisebb történelmi áttekintés és maga a palackozás technológiája.

A piaci egység kiszolgálja a heti rendszerességgel szerdánként megrendezendő piac napokat, és a turisztikai programokat. Továbbá színteret kap Gyergyócsomafalva gasztronómiai sokszínűsége, amely erős pillérjét képi a falu hírnevének.

Térszervezésnél a vízimalmok téri világát és népi építészet praktikumát vettem alapul. A térben csak egy dolog állt, maga a megmunkálendő anyag és a gép.

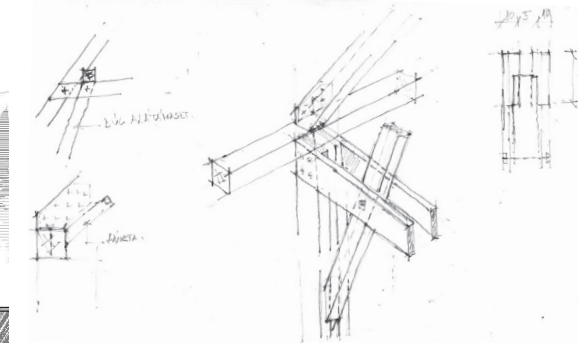
Ugyanezt a gondolatot ültettem át, a kiszolgáló egységeket objektumonként kezeltem, ezáltal tiszta tereket létrehozva, és köré felhúzza a keretet, amely védelmet biztosít a bent tartózkodók számára.

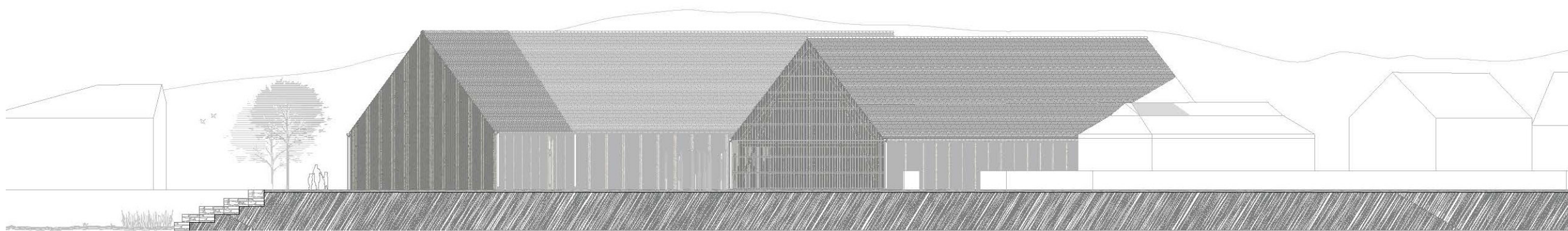
Ezzel egyben egy belső tornácot sikerült létrehoznom, amelyben sétálva különböző vizeskorsókat és a vízhozóhoz szükséges eszközöket lehet szemügyre venni, ugyanakkor kitekintve, a szomszéd épület előtti gyümölcsfa sor ritmusában merülhetünk el.

Ez az eszköz jellemző vidékünkre, a szomszéd épület tűzfala elé gyümölcsfákat ültetnek az emberek, ezáltal is rendezve a számukra fontos panorámát.

A közösségi terek igényelték a nagy belmagasságot, így csak a szükséges részeken építettem be a tetőteret, ott is a gyógynövény szárítást és a szellőztetést szolgáló gépészeti egységeket rejttem el, mint ahogyan régen a padlásteretek is hasznosítva voltak.

FAKAPCSOLATOK

ANYAGHASZNÁLAT - HOMLOKZATKÉPZÉS

Az épület deszkaborítású. Ritmusát két deszka elé helyezett feles lécs biztosítja. Gyergyó és Csíkszék vidékén található több ehhez hasonló kialakítás, leginkább az épületek tömör felületein.

A deszkák és lécek anyagai Akác, amely nem őshonos hazánkban, és rossz hatással van az őshonos fafajtákra, így erdőgazdálkodás céljából is célszerű az anyagválasztás.

A homlokzat tagolt a keretállások ritmusában. Közösségi tereknél nyitott, tömör részeken zárt. Nem beszél mellé, a funkcionalitás a fő alapelv.

A nagyobb transzparens részek polikarbonát borításúak, szem előtt tartva a gazdaságosságot.

Az épülettömeg hátrafele feloldódik, transzparensébbé, szelősebbé válik, felkészítve, átvezetve az idelátogatót a természeti világba.

A kútház előterének burkolata, a faluban található kőbányából hozott lapos kőből készül. Gyakran használják az itt található követ közterek burkolására.

A fennmaradó rész stabilizált murva és gyesített marad.

A két épület közti teret szimbolikus botok, afféle kopjafák töltik meg szellemi tartalommal.

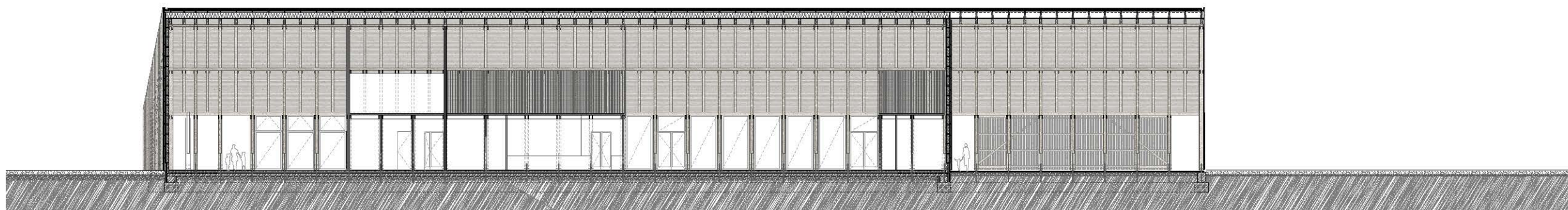
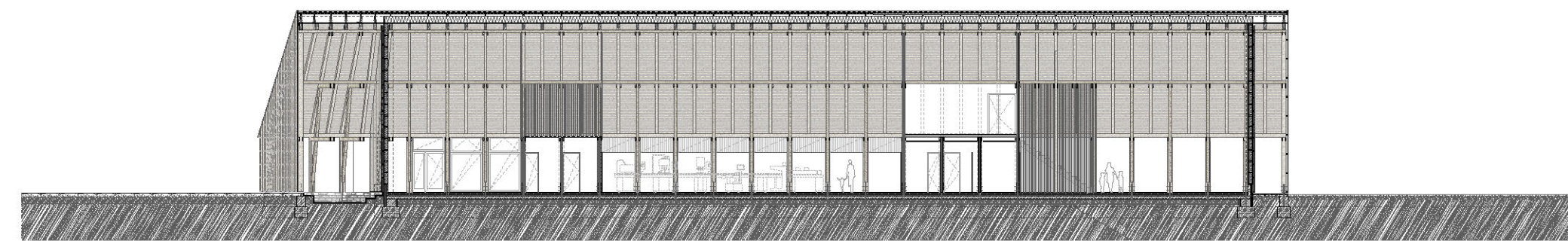
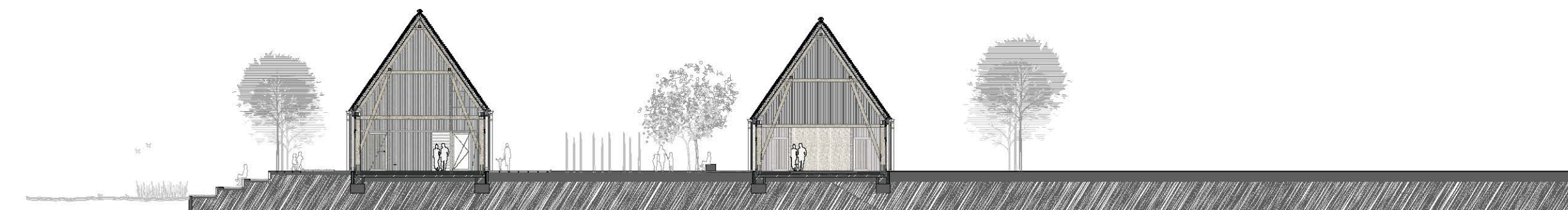
Azt tartják a faluról, hogy ahová egy botot leszúrnak, onnét víz tör fel, így elszórtnak megjelennek instalációs elemként, amelyekre a faluban született, de már nem itt élő emberek, neveiket belevésztik, vagy fém keretbe begravírozhatják, amelyet felfüggeszthetnek rá, így megerősítve szellemi-lelki kapcsolatukat a településsel.

SZERKEZET

A két épület azonos szerkezeti kialakítással készül. A havasi istálló, vízimalmok és természetben fellelhető kisebb ipari épületek előtanulmányai ihlették.

A merevítések fontos esztétikai eszközök voltak, általában ezek adták az épület karakterét. Így törekedtem hasonló elvek mentén egy a mai kornak megfelelő, mai nyelven megfogalmazott szerkezetet tervezni.

Karakteres elemei a ferde dúccok, melyeket a Gyergyószárhegyen található, maros folyó felett lévő Fedeles híd ihletett.

ZÁRÓGONDOLAT

„A székelyföldi ásványvizek témája nemcsak tudományos szempontból vezethet érdekes eredményekre, hanem így lehet megvetni az alapját egy olyan hatalmas értékesítési akciónak, amely tényleg kincsévé és megélhetési forrásává lehet a szegény székely lakosságnak.

E kérdéssel is úgy vagyunk különben, mint általában mindennel: a természet adta előnyök felismerése a legelső lépés valamely vidék boldogulásához”

Bányai János

„ENNEK A VÍZNEK KELETJE VÓT...”

- CSÍKI ANTAL -

~A MAI NAPIG VAN ÉS HISZEM, HOGY LESZ IS~

